

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.84/2016/14. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év július hó 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

V É G Z É S T:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 23.B.85/2015/16. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a cselekmény 1 rendbeli voltára utalást mellőzi.

A másodfokú eljárás során felmerült 6.790,- (hatezer-hétszázkilencven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A Budapest Környéki Törvényszék a 2016. február 1. napján kelt 23.B.85/2015/16. számú ítéletével a vádlottat az 1 rb. emberölés bűntettének kísérlete (Btk. 160.§ (1), (2) bekezdés j/ pont) miatt emelt vád alól felmentette és elrendelte a vádlott kényszergyógykezelését azzal, hogy azt az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben kell végrehajtani.
Rendelkezett a járulékos kérdésekre vonatkozóan is.

Az ítélet ellen a vádlott indokolás nélkül, míg a védője téves minősítés miatt jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1263/2015/3. számú átiratában a bejelentett vádlotti és védői fellebbezést alaptalannak találta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének, a kihallgatott tanúvallomások, okirati bizonyítékok és az igazságügyi orvosszakértői vélemények alapján azok gondos mérlegelésével állapította meg a tényállást. Indokolási kötelezettségének is messzemenően eleget tett.

A megalapozott tényállásból az ügyészség álláspontja szerint okszerűen vont következtetést arra, hogy a vádlott a terhére rótt cselekményt elkövette, a cselekmény jogi minősítése is törvényes. Helytállóan állapította meg az elmeorvosszakértő véleménye alapján azt is, hogy a vádlott beszámítási képessége a cselekmény elkövetésekor teljes mértékben kizárt volt. A Fellebbviteli Főügyészség megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a vádlott vonatkozásában a bűnismétlés reális veszélye változatlanul fennáll, hiszen a gyógyszerek szedésének elmaradása esetén a szorongó téveszmék azonnal jelentkeznék, melyeknek súlyát és jelentőségét a vádlott nem tudja felismerni, így a bűnismétlés veszélye reális és közeli. Ugyanakkor utalt a Fellebbviteli Főügyészség arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott a Btk. 24.§-ára, mert az helyesen a hatályos Btk. szerint a Btk. 17.§ (1) bekezdése, így ezeket a jogszabályi felhívásokat az elsőfokú ítéletben helyesbíteni kell.

Összességében a Fellebbviteli Főügyészség az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője a minősítés megváltoztatásáért és életveszélyt okozó testi sértés kísérletének megállapítása végett bejelentett fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett folytatta le az eljárást és a megállapított tényállás is helytálló. Kiemelte ugyanakkor, hogy a 3/2013. BJE határozat iránymutatása alapján az egyes bűncselekmények elhatárolása szempontjából az elkövető tudattartalmát kell behatóan vizsgálni. Nem vitatta, hogy a vádlott által használt eszköz abszolút alkalmas volt azt élet kioltására, ugyanakkor a vádlott által alkalmazott közepes erő az ölési szándék hiányára utal. Hangoztatta, hogy valójában a vádlott a cselekményével nyolc napon belül gyógyuló sérüléseket okozott.

Kiemelte, hogy ölési szándékra utaló kijelentéseket a vádlott nem hangoztatott, élet elleni fenyegetés a részéről nem volt, az azonban nem vitatható, hogy a tanú1 jelenlétében a vádlott több alkalommal tett az édesanyja megölésére vonatkozó kijelentéseket, ugyanakkor ma már nem állapítható meg, hogy ezt milyen indulati állapotban tette.

A vádlott betegségére tekintettel a védő érvelése szerint a hangoztatott kijelentéseket fenntartásokkal kell kezelni, ugyanakkor az sem vitatható, hogy a szándéka nyilvánvalóan kiterjedt a sérülés okozására, azonban ölési szándék álláspontja szerint semmiképpen nem állapítható meg.

A vádlott a felszólalásában a sajnálkozását hangoztatta, kijelentve, hogy nem akarta megölni az édesanyját, azt sem érti hogyan tudta mindezt megtenni. Elmondta még, hogy jelenleg jól érzi magát, gyógyszeres kezelés alatt áll, azonban a cselekmény elkövetésének az idején nagyon beteg volt.

A másodfokú bíróság a vádlotti és védői fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással együtt a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett folytatta le az eljárást. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns valamennyi bizonyítékot beszerezte, azt értékelte, mérlegelte, és tényből tényre is helyesen következtetett.

Az ítéleti tényállás vonatkozásában megállapítható, hogy az megalapozott, mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében felsorolt hibáktól és hiányosságoktól.

Ugyanakkor az iratok tartalma alapján a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontjában írtakra figyelemmel kiegészítésre, illetve pontosításra szorul az alábbiak szerint:

Az elsőfokú ítélet 3. oldal 3. bekezdésének 4. mondatát azzal egészíti ki, hogy „az alvó sértettet a nyakán közepes erővel megszúrta...”, „az édesanyját többször közepes és közepesnél kisebb erővel megszúrta, megvágta” (igazságügyi orvosszakértői vélemény 3. pontja és a szakértő tárgyalási vallomása, elsőfokú ítélet 11. oldal utolsó bekezdése).

Az ítélet 3. oldal 5. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a jobb felkar középső harmadának sebzése a sértett védekezése közben keletkezett.

Az ítélet 4. oldal 2. bekezdésében az utolsó mondata a mellkasi sérülésekre vonatkozik. Ugyanezt a bekezdést kiegészíti a másodfokú bíróság azzal, hogy a nyaki sérülések vonatkozásában a súlyosabb

eredmény elmaradása a véletlen szerencsének tudható be (igazságügyi orvosszakértői vélemény 8. oldal).

Az ekként kiegészített tényállás már hibamentes, a vádlott részbeni tagadásával szembenálló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelésével kapcsolatosan megállapítható, hogy a büntethetőséget kizáró ok fennállása esetén is terheli a bíróságot a Be. 75.§ (1) bekezdésében írtak szerint a tényállás alapos és hiánytalan tisztázásának a kötelezettsége.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság ennek a kötelezettségének maradéktalanul eleget is tett és indokolási kötelezettségét is kifogástalanul teljesítette.

A cselekmény előzményeit és a cselekmény elkövetése után történteket a tanú2, a tanú3 és a tanú4 kihallgatott tanúk vallomása, a tanú5, a tanú6, a tanú7 és a tanú1 tanúknak a nyomozás során tett és a tárgyaláson törvényesen felolvasott nyomozati nyilatkozatai alapján állapította meg.

Helytállóan került rögzítésre a tanú1 nyomozati vallomása alapján, hogy az események előtt a vádlott több alkalommal tett olyan kijelentést előtte, hogy egyszer úgyis megöli az anyját.

A sértett bántalmazásának körülményeit, a cselekmény lefolyását, az objektív természettudományos alapokon nyugvó igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján lehetett pontosan rekonstruálni. Megjegyzendő, hogy a vádlott maga sem vitatta, hogy többször megszúrta az édesanyját, a vágásokat is elismerte, kizárólag az ölési szándék létét tagadta, állítva, hogy csak fájdalmat akart okozni a sértettnek.

Az elsőfokú bíróság helyesen fordított kiemelkedő hangsúlyt a vádlott elkövetéskori elmeállapotának tisztázására. A tárgyaláson ennek érdekében személyesen hallgatta meg az elmeorvosszakértőt és az igazságügyi orvosszakértőket. Az általuk előterjesztett és az eljárás során senki által nem vitatott szakértői vélemény alapján törvényesen vont következtetést a vádlott beszámítási képességének kizártságára.

Ugyanakkor a vádlott által elkövetett bűncselekményt a másodfokú bíróság a tényállásban leírt módon bizonyítottanak látta.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett arra, hogy a vádlott élet elleni bűncselekményt követett el és az elsőfokú bíróság a cselekményt törvényesen is minősítette.

Büntethetőséget kizáró ok esetén - az alanyi oldal hiánya miatt - a tárgyi oldal elemeiből kell kiindulni a helyes minősítés meghatározása érdekében. Éppen ezért a másodfokú bíróság a védőnek az alanyi oldal elemzésével kapcsolatos okfejtésével nem is értett egyet.

A Kúria 3/2013. BJE határozatának 2/A. pontjait figyelembe véve az alábbiak állapíthatók meg.

Az elkövetéskor használt eszköz - jelen esetben a kés - az emberölés tipikus elkövetési eszköze. A nyakra, mint életfontosságú szervre célzott közepes erejű szúrás, valamint az ismételt, 12-13 rendbeli további erőbehatás emberölési szándékra utal.

A vádlott a cselekmény elkövetése előtt kijelentette, hogy meg fogja ölni az anyját, majd a cselekményt követően azzal hívta fel a barátját, hogy „megtettem”.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a fenti tényezők a tárgyi oldalból következethetően az alanyi oldalon a vádlott emberölési szándékára utalnak.

A kóros elmeállapotban elkövetett cselekmények pedig tipikusan „szándékosak”. Ennek megfelelően helyes a Btk. 160.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés j) pontja szerinti cselekmény kísérletként történő minősítése, azonban a Btk. 10.§ felhívása az elsőfokú bíróság részéről elmaradt.

Az igazságügyi orvosszakértői véleményben foglaltakra figyelemmel az elsőfokú bíróság törvényesen alkalmazott intézkedést a vádlottal szemben, ugyanakkor a jogszabályi megjelölés hiányos és egyben téves is. A Be. 6.§ (3) bekezdés c) pontjának felhívásán túl a 17.§ (1) bekezdésének a megjelölése is szükséges a tévesen felhívott 24.§ helyett.

Ugyanakkor a rendelkező részből a következetes bírói gyakorlat szerint a másodfokú bíróság mellőzi a bűncselekmény 1 rendbeli voltára történő utalást. Ha a dispozíció csak egyszer valósul meg, akkor az 1 rendbeli kifejezés használata szükségtelen. Erre mutatott rá a Kúria a 61. számú Büntető Kollégiumi véleményében. Mindezeknek azért is van jelentősége, mert az emberölés többrendbeli nem lehet, több sértett sérelmére elkövetett cselekmény ugyanis törvényi egységet alkot és lényegesen súlyosabban - a Btk. 160.§ (2) bekezdés f/ pontja szerint - minősül.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a járulékos kérdésekre vonatkozóan is törvényesen rendelkezett.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét alapvetően helyes indokaira tekintettel a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozóan a Be. 339.§ (1) bekezdés alapján határozott.

Budapest, 2016. év július hó 6. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.
előadó bíró

dr. Borbás Virág Bernadett sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 23.B.85/2015/16. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.84/2016/14. számú végzése folytán 2016. év július hó 6. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2016. év július hó 6. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő